

Ehdotus A 1980/UKK
Tekijä Keskiryhmä
Käsittelijä Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus usean Pohjoismaan alueelle levittäytyneelle kieliryhmälle ja vähemmistölle kohdistettavasta mediatuesta

Keskiryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että käynnistetään vuoropuhelu siitä, miten voidaan ehkäistä rajaesteitä, jotka vaikuttavat tiedostusvälineisiin, joiden kohdeyleisönä ovat usean Pohjoismaan alueelle levittäytyneet vähemmistöt ja kieliryhmät.

Taustaa

Pohjoismailla on erilaisia tiedostusvälineille suunnattuja julkisen tuen malleja. Useimmissa maissa on jonkinlainen lehdistö- tai mediatuki. Joissakin tapauksissa tuki on korvattu muilla ratkaisuilla. Pohjimmiltaan on tietenkin kohtuullista, että maat voivat valita erilaisia malleja. Mutta kun kyseessä ovat esimerkiksi tiedostusvälineet, jotka on suunnattu useammassa kuin yhdessä Pohjoismaassa olevalle kieliyhteisölle, voi maiden välisistä eroista syntyä hankaluuksia.

Ruotsissa hallitus jätti valtiopäiville äskettäin ehdotuksen tulevaisuuden mediatuesta. Ehdotuksessa viitataan saamelaiskäräjien lausuntoon, jossa mainitaan, että saamenkielisten medioiden kannalta olisi toivottavaa, että tiedostusvälineiden tuen perustaksi laskettaisiin lukijakunta kokonaisuudessaan, ei vain Ruotsin rajojen sisällä asuvat lukijat. Hallituksen vastaus oli, ettei ruotsalaisia verorahoja voida käyttää tällä tavoin ulkomaan kansalaisten osalta. Saamelaisessa kontekstissa valtioiden rajoilla on tässä suhteessa kuitenkin vain vähän merkitystä. Kyse on pikemminkin mahdollisuudesta tarjota mahdollisimman elinvoimainen mediamaisema omalla kielellä.

Tukea voi periaatteessa olla mahdollista muodollisesti hakea kustakin asianomaisesta maasta. Pienelle toimitukselle tämä tarkoittaa kuitenkin merkittävää lisätyötä. Edellä esitetyn perusteella olisi perusteltua arvioida, miten tämän kaltaisia tilanteita voitaisiin helpottaa pohjoismaisen yhteistyön avulla. Olisi toivottavaa, että Pohjoismaiden ministerineuvosto käynnistäisi vuoropuhelun siitä, miten tämän

tyyppisiä rajaesteitä tulisi käsitellä. On tärkeää, että Pohjolaa palvelevat elävät mediat, jotka voivat heijastaa yhteiskuntaa ymmärrettävästi myös vähemmistöjä palvellen.

Oslossa 30. lokakuuta 2023

Simon Holmström (HI)
Catarina Deremar (C)
Hanna Katrín Friðriksson (Vr)
Heidi Greni (Sp)
Jouni Ovaska (kesk.)
Anna Falkenberg (SP)
Kathrine Kleveland (Sp)
Jeppe Søre (M)
Ola Elvestuen (V)
Krista Mikkonen (vihr.)

Rebecka Le Moine (MP)
Helena Gelleman (L)
Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)
Kjerstin Wøyen Funderud (Sp)
Johan Dahl (Sb)
Mikko Ollikainen (r.)
Mikael Lindholm (ÅC)
Hans Christian Schmidt (V)
Markku Siponen (kesk.)